AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

NO. 269 CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, NOVEMBER 15TH, 1930 LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Vesele in žalostne vesti iz življenja naših rojakov po Ameriki

V Chicagi je preminula po dolgotrajni bolezni 26 let stara Miss Mildred Kozjek, hči Mr. in Mrs. Frank Kozjek. Ranjka zapušča poleg staršev tudi dva brata in dve sestri.

Proslava dvajsetletnice društva "Naprej" v Milwaukee, Wis., je sijajno izpadla. Nad tisoč oseb je bilo navzočih pri slavnosti. Pri slavnosti so proizvajali opereto "Kovačev študent," v kateri je pel glavno vlogo Mr. Anton Šubelj. Proslave se je udeležil tudi župan mesta Milwaukee, Mr. Hoan in novoizvoljeni državni poslanec, Slovenec, Mr. John Ermenc.

Smrtno se je ponesrečil rojak Frank Bric, ki je bil zaposljen pri gradnji ceste v Ruiz de Los Llanos, provinca Salta, v Argentini. Pri kopanju ga je usmrtila mina, ki je eksplodirala.

V mestu Rosario, Argentina, sta bila okradena dva Slovenca za več kot tisoč pesov.

V Buenos Aires, Argentina, so imeli Slovenci protestni shod proti divjanju fašistov v Italiji. Shod je jako lepo uspel.

Kot se poroča se je v San Francisco, Cal., poročil odlični hrvatski baritonist Mate Čulič z Miss Mary Stanekovič. Mr. Čulić je član opere, ki nastopa v Californiji.

V Steelton, Pa., priredi danes društvo Vnebovzetja M. D., št. 181 KSKJ. veselo domačo zabavo. Ob tej priliki nastopi pri prireditvi tudi Mr. Svetozar Banovec, naš odlični operni pevec.

Družina Frank in Annie Zobel, v Jolietu, Ill., je dobila te dni dvojčke, dekletce in fantka. Vse je zdravo.

V Jolietu, Ill., je umrl rojak Louis Terlep, star 56 let. Zapušča soprogo, dva sina in osem hčerk.

Za Ljubljančane

Opozarjajo se vsi meščani in meščanke Ljubljanskega kluba, da se vrši seja nocoj, 15. novembra, ne pa 25. novembra. To je samo za ta mesec, potem bo pa zopet navadno vsak mesec zadnji torek v mesecu. Na seji nocoj boste videli nekaj izrednega. Klub se je zavzel, da se zopet enkrat nekoliko poveselite. Torej pridite gotovo!

Nevesta prosi

Pred kriminalnim sodnikom Silbertom je stal včeraj 20-letni George Falber, ki jih ima kljub svoji mladosti že precej grdih na grbi. Zagovarjati se je moral radi vloma, katerega je tudi priznal. Sodnik Silbert je hotel pravkar zabrusiti 10 let zapora zločincu, ko je prišlo pred sodnika mlado dekle in reklo: "Gospod sodnik, nikar ne obsodite mojega Georga prehudo. Če bo kmalu prišel iz ječe, ga bom poročila, sicer pa ne." Sodnik Silber, ki ima vedno dobro srce za nesrečnike, je spremenil kazen iz deset let na 30 mesecev, in dekle je obljubilo, da bo toliko časa čakalo na svojega fanta. Ko je to obljubila, se je odstranila iz dvorane.

Banka in posojilnica

Direktorji The Windermere Savings & Loan Co., so sklenili posojilnico združiti s The Cleveland Trust Co. Delničarji morajo šele odobriti ta korak.

Kompanija je odslovila unijske delavce in zaposlila stavkokaze

Ogden, Utah, 14. novembra. Globe Grain Milling Company je uporabila priliko brezposelnosti in je sklenila, da razširi tovarno in pri tem najame neunijske delavce. Kontrakt za stavbo nove tovarne je kompanija oddala neunijskemu kontraktorju, in plačuje karpenterjem po 75c na uro, dočim dobivajo unijski karpenterji $1.30 na uro. Navadni delavci bodo delali pri kompaniji za sramotno plačo 35c na uro. Unijskim delavcem je bila odtrgana plača, nakar so slednji šli na štrajk. Dva unijska karpentarja sta sprejela delo pri kompaniji, nakar sta bila izključena iz unije. Policija v mestu pričakuje velikih nemirov radi štrajka, ker je javno mnenje v mestu na strani štrajkarjev.

Oton Habsburški bo izdal manifest

Budimpešta. Madžarsko časopisje poroča z Dunaja, da bo Oton Habsburški na dan proslavitve svoje polnoletnosti, 20. novembra, izdal dva manifesta na avstrijski in madžarski narod, kakor tudi dva dekreta na madžarske in avstrijske člane habsburške hiše. V dekretih bo najavil svojo polnoletnost in dejstvo, da nastopa svoje pravice. V manifestu na avstrijski narod bo Oton izjavil, da ne stopa še na avstrijski prestol, vendar pa prisega na ustavo in bo izjavil, da se ne odreka pravic madžarskega kralja. Isto bo Oton povdarjal v dekretih na svojo rodbino. Doslej pa še ni odločeno, ali bo objavil manifeste in dekrete res na dan proglasitve svoje polnoletnosti, ali bo to odložil na poznejši termin.

Sin sodnika

V opasnem položaju se nahaja v St. John bolnici 51-letni George Forshaw, katerega je sin mirovnega sodnika Keiperja, obstrelil. Forshaw je bli baje pijan in je prišel v stanovanje sodnika Keiperja ter je obdolžil dva sinova sodnika, da sta vdrla v njegovo stanovanje in mu vse premetala. Vnel se je prepir, tekom katerega je 17-letni sin sodnika prijel puško in streljal na Forshawa.

Zelje in koruza

V petek nas je obiskala v uradu Mrs. Novak, farmerica, ki ima svojo farmo v bližini Mr. Debevca. Prinesla nam je zeljnato glavo, debelo kot čeber, in koruzo, katere storži so 14 palcev dolgi, kar vse je pridelala na svoji farmi. Prav lepa hvala, Mrs. Novak!

Na koncerte

Mr. Anton Grdina, gl. predsednik KSKJ, in Mr. Svetozar Banovec sta danes odpotovala v Pennsylvanijo, kjer se bosta udeležila v dveh naselbinah, v soboto in nedeljo, koncertov, pri katerih se bodo kazale tudi premikajoče slike. Obiskala bosta rojake v Steeltonu in McKees Rocks. Vrneta se v pondeljek popoldne.

Koledar

Mr. Jos. Grdina ima v zalogi lep koledar, katerega je izdala "Ave Marija."

Obiski

V petek sta nas obiskala naša slovenska farmarja Mr. Anton Debevc in Mr. Joseph Gramc. Pripeljala sta dober krompir iz svojih farm.

BREZPOSELNOST JE STRAŠNA STVAR

SLOVENEC IN RADIO PROGRAM

Jutri bo velik dan za slovensko naselbino v Clevelandu. Otvoril se bo drugi sezonski radio program, in slovenska naselbina bo praznovala dvajsetletnico, odkar se je ustanovila Slovenska Dobrodelna Zveza, katere prvo društvo je bilo — društvo "Slovenec" št. 1. S. D. Zveze.

O krasnem programu, ki ga je društvo pripravilo za to priliko, smo že včeraj obširno poročali. Ustanovitev Slovenske Dobrodelne Zveze je bil ogromen dogodek v življenju Slovencev v Clevelandu in po državi Ohio. In spodobi se, in rojaki se tudi zavedajo, da bodo praznovali ta dogodek slovesno in v največjem številu.

Kot smo že včeraj naznanili, se prične tudi slovenski radio program v nedeljo, 16. novembra. Spremenjena je bila ura oddajanja slovenskega radio programa, ki je bila prvotno določena od 2. do 3. ure popoldne. Slovenski radio program se bo začel ob 12:15 in bo trajal eno uro, do 1:15. Sprememba se je naredila v zadnjem trenutku iz vzrokov, ki smo jih omenili včeraj.

Naj omenimo še, da je WJAY radio postaja v Clevelandu postala zelo popularna, poleg tega je pa znatno povečala svoje prostore. Lansko leto so imeli pet sob v Schofield poslopju, in letos jih imajo enajst. Mašinerija za oddajo petja in glasbe je popolnoma nova in moderna. WJAY radio postaja je vsa prenovljena, in tudi slišalo se bo mnogo boljše kot lansko leto.

Naš glasbeni direktor vam je pripravil program za prvo nedeljo kot je bilo najbolj primerno. Poznane pesmice se bodo pele, poleg tega bo pa slovenski radio orkester igral, da vam bo srce zraven igralo. So to izučeni igralci, profesijonisti. Mr. Frank Lausche bo poleg tega imel otvoritveni govor v slovenskem in angleškem jeziku, da nas predstavi ameriški javnosti. Računa se, da bo par stotisoč ljudi poslušalo v nedeljo slovenski radio program.

Slovenska podjetja, ki so povzročila, da je slovenski radio program mogoč, so sledeča: The North American Trust Co., slovenska banka in hranilnica. Slovenska Dobrodelna Zveza, 6233 St. Clair Ave., ki praznuje v nedeljo uspešno dvajsetletnico svojega obstanka. "Ameriška Domovina," slovenski dnevnik, 6117 St. Clair Ave. Frank Černe, 6033 St. Clair Ave., poznana slovenska banka v Clevelandu. prodaja finih radio aparatov. Grdina's Hardware, 6127 St. Clair Ave., kjer dobite fine B. P. S. barve in vse potrebno orodje. Krist Mandel, 15702 Waterloo Rd., lastnik slovenske lekarne in prodajalne Majestic radio aparatov. Slapnik Bratje, slovenska cvetličarna v Clevelandu. John Potokar, lastnik prvega slovenskega podjetja v Ameriki za izdelavo mehkih pijač. Joseph Štampfel, slovenska modna trgovina, 6129 St. Clair Ave. A. Grdina & Sons, prodajalci finega pohištva in pogrebni zavod. John L. Mihelich Co., slovenska potniška pisarna v S. N. Domu. Leo Laušin, prodajalec finih Durant avtomobilov na 185 cesti in St. Clair Ave. ter naš slovenski stavbenik, Mr. August Kaušek, ki vam zgradi lepo, udobno hišo za male denarje.

Omenjeni so prispevali $4,000 za uresničitev slovenskega radio programa. In potrebuje se še $3,000, kar se bo dobilo na ta način, da kupite pri kateremkoli gorej omenjenih trgovcev posebne listke, s katerimi ste opravičeni do lepega darila.

Samo radio aparat, ki ga bo dal Slovenski radio klub, je vreden $500.00. Poleg tega se vam nudi prilika prihodnje leto zastonj potovati v domovino. Na razpolago so cekini, prosta naročnina, lepo pohištvo in drugo. Gotovo boste radi segli po teh listkih, da pomagate k stroškom slovenskega radio programa. Kaj takega ne zmore nobena druga slovenska naselbina v Ameriki. Darila se ne bodo oddala prej, dokler niso vsi tiketi vzeti od ljudi, ker želimo, da se vsakomur, tudi onemu, ki je kupil en sam tiket, da enaka prilika do darila. In jutri, petnajst minut čez dvanajsto uro, začnite poslušati. Mi vemo, da boste popolnoma zadovoljni.

"Cigani"

Ne pozabite, da priredi dramatično društvo Adrija v nedeljo, 23. nov. v Slovenskem Domu na Holmes Ave., veseloigro "Cigani." Ves čisti dobiček priredbe so bo naklonil kot Miklavževo darilo otrokom collinwoodske slovenske župnije. Vstopnice v predprodaji dobite v trgovini F. Lauricha, vogal Holmes Ave., in 156. ceste.

Razstava krompirja

Štirinajst farmarjev iz Cuyahoga okraja je dobilo te dni priznanje v obliki daril za dober krompir, ki so ga pridelali na svojih farmah. Darila se niso dala samo radi debelosti krompirja, pač pa tudi glede okusa, ki ga ima krompir.

Nova svetovna vojna je prerokovana za 1932. Nemčija bo uničena

Monakovo, Nemčija, 14. novembra. — General Ludendorff, ki je bil tekom svetovne vojne načelnik generalnega štaba nemške armade, je danes prerokoval, da bo v letu 1932 nastala nova svetovna vojna, ki se bo vršila na nemških tleh, in v kateri bodo Nemci odločilno poraženi. Bivši idol nemške armade je izdal posebno brošuro, v kateri opisuje vzroke in povode nove svetovne vojne. Ludendorff je prijatelj Albert Hitlerja, ki je vodja nemške fašistične organizacije. V knjigi izjavlja, da bo vojna izbruhnila okoli 1. maja, 1932. Vojno bo napovedala Nemčiji Francija, Belgija, Poljska, Romunska in Češka, dočim bodo stale na strani Nemčije Anglija, Rusija, Avstrija, Madžarska in Italija. General Ludendorff slika s strahovito grozoto način nove svetovne vojne. Knjiga je pisana tako živahno, obenem pa tako grenko, da se lahko smatra, da bo knjiga mnogo pripomogla k temu, da se ljudsko mnenje odvrne od vojne in da bodo narodi začeli zahtevati razorožnje: Nemčija da bo baje v nekaj tednih, potem ko bo proglašena vojna, uničena. Francoska armada bo porazila nemško armado, dočim bodo na jugu jugoslovanske čete razbile laško armado, a Čehi bi korakali naravnost proti Berlinu. Napadajoče armade bodo baje korakale skozi Nemčijo in jo popolnoma uničile. V petih tednih bi bila vojna končana. Francija bo zmagovalka, Anglija bo izgubila svoje kolonije, in Francozje bi postali največja sila na evropskem kontinentu.

Nemška vlada grozi novi brazilski vladi

Berlin, 14. novembra. — Ako brazilska vlada ne bo dala odškodnine sorodnikom dvema Nemcema, ki sta bila od vojaštva brazilske vlade ustreljena na parniku "Baden," tedaj bo nemška vlada odredila represalije. Na parniku "Baden" je bilo ubitih 29 naseljencev, ki so dospeli v Brazilijo, in katere je vojaštvo nove brazilske vlade postrelilo. Brazilska vlada je pa vojaštvo oprostila vsake krivde.

Priden fant

Mr. Anthony Anžlovar, sin našega poznanega slovenskega trgovca Mr. Anton Anžlovarja, ki ima svojo trgovino na 6202 St. Clair Ave., je bil na Notre Dame kolegiju imenovan kot član štaba, ki bo izdal letno knjigo te znane univerze. Mladi Mr. Anžlovar je eden prvih dijakov na univerzi.

Skupna društva

Skupna društva fare sv. Vida se prav pridno pripravljajo za plesno veselico, ki jo priredijo v nedeljo, 23. novembra v Grdinovi dvorani, 6025 St. Clair Ave., Sviral bo Grebenčev orkester. Ves čisti preostanek gre v sklad za novo cerkev sv. Vida. Vabljeni ste vsi, da posetite prihodnjo nedeljo to zanimivo veselico, kajti zabave bo dovolj za stare in mlade.

Policist v pokoj

S 1. decembrom odide v zasluženi pokoj znani clevelandski policist William Davis. Kot policist je deloval 33 let. Je četrti najstarejši mož pri policijskem oddelku v Clevelandu.

V petek se je zopet vršila registracija brezposelnih. 8,000 ljudi čaka

V petek se je vršila registracija brezposelnih v Clevelandu, druga svoje vrste. Nad 8000 ljudi se je oglasilo za registracijo Od jezera pa vse doli do Central Armory so korakali brezposelni, po štirje v vrsti, v orčžarno, kjer se je nahajalo sto uradnikov, ki so hitro in sistematično jemali imena in naslove brezposelnih. V kratkem bo sleherni, če le mogoče, dobil delo za tri dni, kar se plača iz onih $550.000, katere je mestna zbornica dovolila kot za v pomoč brezposelnim. Pri prvi registraciji brezposelnih je bilo registriranih 6000 mož, včeraj pa nadaljnih 8000. Od vseh teh jih je doslej delalo že 2000, vsak po tri dni. Vedeti je treba, da to ni stalno delo, pač pa le nekaka pomoč. Prihodnji teden bo mesto zopet registriralo brezposelne Ljudje, ki so čakali na registracijo, so se sijajno obnašali. Nobenega nereda ali nemira ni bilo. Vsem se je pa bralo na obrazu, kako radi bi delali.

Važna sodna odločitev

Apelatno sodišče v Clevelandu je včeraj oddalo važno razsodbo. Joseph Nagle je bil 7. junija letos aretiran po dveh policistih, ki sta v kleti njegove hiše dobila več pive. Nagle stanuje na 18215 Lorain Ave. Nagle je bil na mestni sodniji obsojen v $400.00. Pritožil se je na apelatno sodnijo, in ta je včeraj odredila, da mora Nagle dobiti denar nazaj, ker je bil nepostavno aretiran. Policija ni imela varanta, ko je Nagla aretirala. Nagle je bil popolnoma oproščen.

Koncert društva Cvet

V nedeljo, 16. novembra, priredi Slovensko pevsko in podporno društvo "Cvet" svoj koncert v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave. Pričetek ob 3. uri popoldne. Takoj po koncertu se vprizori igra "Gostilna pri zaspani sovi." Med odmori in po končanem programu pa svira Ivanušev orkester. Cenjeno občinstvo se prav vljudno opozarja na ta koncert in se vabi k številni udeležbi.

12. kampanja

V pondeljek, 17. novembra, se otvori dvanajsta kampanja za Cleveland Community Fund. Letos bo treba več nabrati, kot še kako leto prej. Poleg tega, da potrebujejo dobrodelni zavodi $4.650.000, bodo morali nabrati še poseben fond za $750.000, da se pomaga največjim siromakom.

K Furlanu

Prijazni farmar Frank Furlan iz Geneve, Ohio, prav prijazno vabi prijatelje, da pridejo v nedeljo nekoliko na obisk. Prav dober prigrizek in druga postrežba se obeta.

Številni slučaji

Te dni se je sestala zvezna velika porota, ki ima pred seboj 141 slučajev kršitve prohibicije.

Zanimivo predavanje

V torek, 25. novembra bo imel slovenski odvetnik Mr. Joseph A. Krizman zanimivo predavanje v St. Clair javni knjižnici ob 8. uri zvečer. Mr. Križman bo povedal, kako je deloma peš, deloma v avtomobilih prepotoval Zedinjene države za "Ameriško Domovino." Vstop k predavanju je zastonj. Otrokom vstop ni dovoljen.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto ....$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto $7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta $3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta $3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto $5.50; pol leta $3.00
Za Evropo celo leto $7.00, pol leta $3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljatve naslovite: Ameriška Domovina, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83 No. 269, Sat., Nov. 15th, 1930

Slovenski radio program

Lansko leto so slovenski trgovci v Clevelandu s sodelovanjem našega slovenskega občinstva otvorili prvo stalno sezono razpošiljanja potom radio slovenskih pesmi po širni Ameriki. Sprva smo nekoliko dvomili, če bomo imeli uspeh, toda takoj po prvem in drugem programu, smo že imeli vso slovensko Ameriko, ki je slišala slovenski radio program, na naši strani.

Bilo je to nekaj popolnoma novega, nezaslišanega. Računa se, da je poslušalo 25 slovenskih radio programov nad tri milijone ljudi. Ameriška vlada kontrolira radio poslovanje v Zedinjenih državah, in glasom štatistike zvezne radio komisije, se priglasi eden izmed vsakih 10,000 poslušalcev s pismom ali brzojavom glede programa, ki mu je najbolj ugajal.

Uredništvo "Ameriške Domovine" je dobilo tekom lanskega leta, oziroma tekom lanske radio sezone nad 300 dopisov, poleg brzojavk in čestitk, v katerih se je izražalo zadovoljstvo naroda radi dobrega radio programa. To pomeni, da če se je eden izmed 10,000 poslušalcev oglasil z dopisom, da je lanski radio program poslušalo tekom 25 nedelj najmanj 3,000,000 ljudi.

In to je ogromna avdijenca. Na noben drug način se ne more narediti toliko za napredek slovenskega naroda, za slovensko kulturo, za naše trgovce, za naš splošni napredek kot potom slovenske radio ure.

Žal, da je ta dragocena ura slovenskega radio programa tako dragocena. Slovenski radio klub plačuje vsako nedeljo najmanj $265.00, da preskrbi Slovencem po državah Ohio, West Virginia, Pennsylvania, Indiana, Michigan in Illinois, uro dobre slovenske zabave. To je precejšna žrtev, toda z največjim veseljem moramo bilježiti, da se naš narod tako lepo odzivlje za ta program, da so doneski, ki jih prinašajo slovenski trgovci, malenkostni, z oziroma na odziv naroda, ki posluša slovenski radio program.

Slovenski radio program ni samo v zabavo našim mladim in starim, slovenski radio program je ogromnega vzgojnega značaja za naš narod v Ameriki. V splošnem oglašujemo po radio programu vso slovensko trgovino in napeljujemo naše ljudi, da podpirajo svoje lastne slovenske trgovce, posebno pa še oglašamo one trgovce, ki so člani kluba in ki prispevajo stotine dolarjev v sezoni, da je slovenski radio program uspeh.

Koliko slovenskih mladeničev in mladenk, ki se posečajo petju ali igranju na ta ali oni instrument, je imelo tekom lanske sezone priliko pokazati svojo zmožnost, ne samo ameriški publiki, pač pa tudi našemu narodu, in sicer ne samo starejšim, pač pa slovenski mladini vzgojeni v Ameriki. Ako nam star naseljenec zapoje slovensko pesem na domu, smo ga veseli, kadar se pa oglasi čvrsti glas v Ameriki rojene Slovenke ali Slovenca in nam iz čistega grla zapoje slovensko pesem, ki se širi na stotine milj daleč, kako nam tedaj polje srce, kako se dviga naš ponos, kako se bolje medsebojno razumemo in poravnamo svoje spore.

Lansko leto je naš narod prispeval skoro tisoč dolarjev za slovenski radio program. In lansko leto je radio program veljal nekako $3,500. Letos bo veljal še enkrat toliko, ker bodo sodelovale najboljše moči in je tudi radio postaja za skoro sto procentov podražila oddajanje. Mi ne prosimo ničesar, ampak lepo opominjamo naše rojake in rojakinje, da se poslužijo radio listkov, s katerimi so upravičeni, ako bo njih imena radio postaji dvignjeno in oznanjeno, do krasnih daril.

Žrtve so velike na vseh straneh, a kadar človek ve, da koristi narodu, da postreže našim ljudem, tedaj se ne ustraši ničesar. Prav lepo bo donela slovenska pesem po zraku v mnogotere ameriške naselbine, kjer bivajo naši Slovenci, in nič vas ne bo treba biti sram, ker bomo skrbeli, da se bo slovenska pesem tako glasila, da bo vam v čast in v priznanje vsem, ki bodo poslušali naš program.

Spomnite se nas s tem, da kupujete tikete, ki vas opravičujejo do lepih daril, poleg tega pa imate lepo zavest, da ste storili veliko kulturno delo. Razširjati slovensko pesem po Ameriki, ko stotisoče ljudi posluša našo melodijo, je menda pač lepo kulturno delo. Pripravite svoje radio aparate prihodnjo nedeljo.

Newburške novice

Skoraj da sem pozabil na mojo kavs mašino v teh dnevhi popisovanja družin in drugih zadev, katere zahtevajo čas in pozornost od nas. Ne bi pa bilo prav, da bi še nadalje odlagal. Spodobi se, da spregovorim par besedi o možu, kateri je bil zadnji teden odpoklican iz naše srede in prestavljen v večna lovišča.

Gašper Česnik, katerega smo spremili zadnji pondeljek k njegovemu večnemu počitku, je bil mož, kakršnega bi si želela vsaka župnija v svoji sredi. Njegovo navadno vedenje je bilo tiho in mirno. Bil je dober družinski oče in skrben za dom Četudi je družino obiskovala večkrat bolezen, si je vendar po zaslugi domačih nabavil svoj dom.

Česnik je bil tudi skrben za bodočnost. Postal je član društva sv. Alojzija, katero je obhajalo v tem letu trideset-letnico svojega obstoja. Pristopil je tudi k društvu sv. Lovrenca, K. S. K. Jednote in ostal vedno marljiv in zaveden član. Ker pa je pokojni vedel, da človek ni ustvarjen za ta svet, ampak da bo moral enkrat zapustiti to solzno dolino in dati odgovor glede časa ,ki mu ga je dal Bog na razpolago, je ostal vedno dober in praktičen katoličan. Pristopil je v društvu najsvetejšega Imena in je ostal zvest član. V pondeljek so ga spremila ta društva na njegovi zadnji poti na Kalvarijo. Poleg teh društev mu je skazalo zadnjo čast tudi veliko število faranov, sorodnikov in znancev, kakor zasluži dober faran Naj v miru počiva od svojega truda. Ostalim žalujočim pa naj bodo besede Zveličarjeve v tolažbo: "Jaz sem vstajenje in življenje. Kdor veruje vame, bo živel, akoravno umrje." Torej, vaš oče, oziroma mož, živi. Mrtvo je samo telo. Duša pa živi pri Bogu. Prišel bo tudi vaš dan odhoda. Ako boste tudi vi živeli za Kristusa, boste s Kristusom šli iz tega sveta v kraj večnega veselja in tam boste očeta zopet videli.

Bolezni je precej, zlasti med otroci. Hud kašelj, vročinska bolezen in druge take nadloge prihajajo med nje. Treba je pri tem stroge pazljivosti, da se bolezen ne zanese po nepotrebnem dalje. Matere naj pazijo na stanovanja, da so vsak dan dobro prezračena. Vsaj za dve, tri minute odpri vsako jutro vsa okna in vrata, da pride nov svež zrak v hišo. Najslabše pa je, hišo držati pregorko in stalno zaprto. Kjer imate plinove peči, tam je posebno nujno, da parkrat na dan vse sobe prezračite. Imejte v hiši toplomer in držite kolikor mogoče, kjer so otroci. okoli 70 stopinj toplote.

Frank Kocjančič ml. je v bolnici sv. Aleša, kjer se dobro zdravi po operaciji. Mrs. John Simončič iz 77. ceste bo tudi kmalu doma po hudi operaciji. Bolna je desetletna Zorka Mertel na Way Ave. Gre ji že na bolje in je iz nevarnosti. Tudi 11-letna Mary Hočevar iz Reno je dosti boljša v City Hospital. Agrešova mati so zopet v bolniški postelji. že delj časa jih muči srčna bolezen. V City Hospital je tudi Martin Keglovič, ki je prestal zelo nevarno in težko poškodbo. Martin je pa sedaj iz nevarnosti in bo kmalu doma. Fortunat Rus na Sandusky Ave., je bil prisiljen vzeti počitnice za nekaj časa radi bolezni. Rus je korenjak in bo bolezen hitro pognal v pozabljene kraje.

Jožef, Andrej je ime malemu prestolonasledniku pri družini Jos. Jajčinovič. Frank, Anton Mohorčič je pa drugi "poba," kateri je hotel zadnjo nedeljo stopiti v našo župnijo. Nato pa pride še tretji, James, Frank Škufca po imenu. Ta Škufca je sinko Anton Škufcatove družine na 78. cesti. Kar tri na en dan smo vpisali v krstne knjige; popred pa več kot mesec dni nobenega. Novim članom in njih staršem želimo vse dobro za dušo in telo.

Družini Ignac Kuhelj iz 82. ceste je umrla 19 mesecev stara hčerka. Težko se pogreša take; prazno je za njimi, ko odidejo. če pa pomislimo svet in tisto malo, kar nam svet more dati, na drugi strani pa besede Zveličarjeve: "Pustite male k meni, ker njih je nebeško kraljestvo," nam ne sme biti žal, da jih je Bog vzel k sebi. Zaradi trajne ločitve pa tečejo solze in zato naše sožalje družini Kuhelj.

Letos ne bo bazarja. To je bilo že večkrat rečeno, pa nisem še nobenega slišal jokati se radi te nenavadne novice. Tudi društvenih prireditev ni. Društva nimajo poguma. Edino, kar se vrši v bližnji prihodnosti, je koncert v Delavski Dvorani na Prince Ave., v nedeljo večer. Drugače je "All Quiete on the Western Front." živimo samo v nadah, a to je hvadnik, ker od nad ni človek sit. Enkrat bo bolje, toda kedaj?

Collinwoodske novice

Kakor povsod, tako vlada tudi pri nas delavska kriza. Razmere so letos zelo slabe, vendar pa še dokaj dobro napredujemo, kar se tiče prireditev v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

Ker sem že omenil slabe razmere, naj še omenim, da ima Slovenski Dom prav vsled teh razmer prazne dvorane v soboto in nedeljo, dne 13. in 14. decembra, kakor tudi dne 27. in 28. decembra, na soboto in nedeljo. Cenjenemu občinstvu priporočamo dvorane v najem.

Dalje naj omenim, da bo kljub slabim razmeram prišel sv. Miklavž v Slovenski Dom kar dvakrat na obisk, in sicer priredi društvo Mir, št. 142 SNPJ Miklavžev večer dne 6. decembra, dramatsko društvo Adrija pa enak večer dne 7. decembra. Že sedaj se opozarja starše, da se pripravijo na ta lep starodavni običaj, ki nam je bil otrokom v največje veselje, kakor bo tudi našim otrokom. Ti lepi običaji naj gredo od rodu do rodu. Torej priporočam omenjeni društvi cenjenemu občinstvu v naklonjenost ob priliki omenjenih prireditev.

Nadaljna točka tega poročila se tiče dramskega društva Adrija, ki tako lepo pomaga napredku naselbine. Dne 19. oktobra t. l., je bila vprizorjena jako lepa igra "Ženitev," ki je tudi dobro uspela. Direktorij S. D. izraža najlepšo hvaležnost, ker je bila igra prirejena v korist Slov. Doma, oziroma za predelavo odra. Ves čisti dobiček, v znesku $80.10, je bil izročen Slovenskemu Domu z namenom, da se deloma pokrijejo nastali stroški odra. Direktorij in delničarji Slovenskega Doma se tem potom najiskrenejše zahvaljujejo požrtvovalnosti članstva Adrije, posebno pa Rev. Slajetu in Mr. Rakarju, ker se je doseglo tako lepo harmonično sodelovanje, da je bilo mogoče tako lepo oder preurediti. Torej delujmo še nadalje složno za procvit in napredek naselbine!

Kaj pa naše dramsko društvo "Lilija," ki je odsek Slovenskega Doma? Vsakdo, kdor se je udeležil predstave dramskega društva Lilija zadnjo nedeljo, ko se je vprizorila krasna igra "Begunka," je pohvalil krasen oder in posebno še čarobno razsvetljavo. Pa ne samo, da je bil oder lep, tudi igralci so imenitno rešili svoje vloge, posebno ženske vloge so bile izvrstno rešene. Velika je požrtvovalnost, ki jo doprinašajo igralci narodu na oltar, zato jim dajmo častno priznanje. Društvo Lilija žrtvuje že deset let svoje moči za izboljšanje odra S. D. Končno se je doseglo, kar se je že dolgo želelo, zdaj pa je želeti, da bi še več novega članstva pristopilo k društvu Lilija. Vsak je dobrodošel, samo če ima veselje do dramatike ali petja, pa naj bo star ali mlad, moškega ali ženskega spola. Na plan z narodnimi čustvi, kajti to nam je svobodno tukaj v Ameriki, kar žal, našim Slovencem na Primorskem ni dovoljeno.

Končno ne smem pozabiti tudi naših pridnih žensk, pri ženskem klubu Slov. Doma, ki bodo priredile zabavni večer dne 22. novembra. Agilne rojakinje so si uredile kuhinjo, da jo vsak občuduje; kupile so novo peč in druge potrebne priprave, za kar jim gre častno priznanje. Ker pa imajo tudi one svoje izdatke v korist Slovenskega Doma, zato jih narodu v naselbini priporočamo in cenjeno občinstvo je prošeno, da se v obilem številu udeleži njihovega zabavnega večera omenjenega dne. Vstopnina je samo 50c, in vključena je dobra večerja, ki jo znajo te članice tako okusno pripraviti. — Vsakdo bo postrežen tako, da bo gotovo zadovoljen. — Priznajmo, da vsi odseki Doma, kot so: društvo Lilija, Čitalnica, Ženski klub, društvo Soča delujejo v korist Slovenskega Doma in naše geslo je, da smo pripravljeni za Dom skupno sodelovati.

Charles Benevol.

KONCERT PEVSKEGA ZBORA "ZARJA," ODSEK SOC. KLUBA ŠT. 27

Ameriški narod praznuje Zahvalni dan, katerega namen je, da se zahvalimo za vse dobrote, katere smo prejeli skozi leto. Koliko dobrot smo prejeli letos, nam bodo povedali oni, ki so že čez leto dni brez zaslužka. Da nam bo stvar bolj jasna, nam bo pokazal pevski zbor Zarja, odsek Soc. kluba, št. 27, kateri priredi tega dne obširen koncert in igro "Grobovi bodo spregovorili." Igra nam bo pokazala, kako živi siromašno ljudstvo pod republikansko vlado. Predstava se prične ob treh popoldne, zvečer pa ples in prosta zabava. Na koncertu nastopita tudi pevska zbora "Jadran" in "Cvet," ki sta priznana kot dobra pevska zbora. Kot je v javnosti že znano, se je ena grupa, s pomočjo republikanskega bosa v 23. vardi odcepila, ter si organizirala svoj pevski zbor in s pomočjo njih vardnega bossa vložila tožbo proti originalni "Zarji," v kateri zahtevajo ime in vso imovino, kar si je Zarja nabavila v 14. letih. — Pevski zbor Zarja se pa tega ne bo ustrašil, temveč se boril naprej, dokler ne doseže svojih pravic.

Razkolniki so Zarji zadali hud udarec, ker so ji nakopali velike stroške, toda Zarja bo vse to prebolela, javnost jih bo pa sodila.

Na Zahvalni dan bo Zarja pokazala, da vihar, ki jo je hotel uničiti, je ni premagal in je tudi ne bo, dokler bo ostal v njej delavski duh. Občinstvo je vabljeno, da se udeleži Zarjinega koncerta polnoštevilno, da ji s tem pomagate moralno in materijalno, da ji bo lažje voditi boj proti reakciji, katera se hoče okoristiti na njen račun. Ker so slabe razmere, se je odločilo samo 50c vstopnine, da se da tudi brezposelnim priliko, da se udeleže. Naprej za našo delavsko kulturo!

Odbor.

DRUŠTVO SV. MARIJE MAGDALENE ŠT. 162 K. S. K. J.

Dnevi vročine so za nami, in razne prireditve v prosti naravi pod košatimi drevesi so prenehale. Nastopili so jesenski in zimski časi, ko se ljudje najraje pri peči drže, se kaj pogovarjajo in kakšnega semintja stisnejo. Da pa se ne dolgočasimo preveč v teh hladnih večerih, nam pa razna društva prirejajo zabavne večere po dvoranah na gorkem. Tako se je tudi naše društvo sv. Marije Magdalene, št. 162, K. S. K. Jednote, začelo pripravljati za eno tako prireditev; in ta zabavni večer se bo priredil na Zahvalni Dan (na Chicken Day), 27. nov. 1930 v Knausovi dvorani ob 7. uri zvečer. Ker so že običajno naši ljudje na ta dan radi veseli, zato upamo in želimo da nas posetite v velikem številu. Še vselej so šli udeleženci na svoje domove zadovoljni, in v veselem razpoloženju, kadar so se razhajali od Magdalenine veselice, in tako se tudi sedaj jamči vsem dobra postrežba, vesela družba, in vse najboljše za pod zobe in za suha grla. Za pete prizdigovati bo pa skrbel obče znani John Grebenčev orchestra. Ja, luštno bo pa že tako, da nič nam drugega ne priostaja, kakor da si zaznamujemo dan, prostor in čas, in ko pride tisti večer pa hajdi družino zbrat skupaj in se udeležiti veselice društva sv. Marije Magdalene, št. 162, K. S. K. Jednote, v Knausovi dvorani.

(Jaka, vi tudi pripeljite svojo boljšo polovico, enkrat na to našo veselico!)

Marija Hochevar, tajnica.

ODGOVOR "ZARJE" NA NAPAD V "ENAKOPRAVNOSTI"

V sredini izdaji "Enakopravnosti" so prinesli nesramen in podel napad na lojalno klubovo "Zarjo" in člane kluba št. 27, JSZ. To nas spominja na staro zgodbico o ciganu, ki je vpil: "držite ga, držite ga!" in pri tem kazal v nasprotno stran, da je pozornost odvračal od sebe in pri tem zakril svojo krivdo.

O svarjenju in grožnji, da ne smemo nabirati oglasov, prodajati vstopnic in rabiti ime "Zarja," je navadna "raca," ki je brez podlage in ne drži. Namen razkolniške grupe je, samo zbegati publiko pred "Zarjinim" koncertom, ki se vrši na Zahvalni dan, 27. novembra.

Učeni urednik, ki je obenem odvetnik, bi moral vedeti, da imamo 30 dni časa vložiti prizив proti odloku sodnije in potem, dokler prizivno sodišče ne razsodi, imamo vse legalne pravice poslovati pod tem imenom.

Odgovor na nizkoten napad razkolnikov sledi.

Obrambni odbor lojalne "Zarje"

"BEGUNKA" IN USPEH IGRE

Zadnjo nedeljo se je vršila igra Begunka, katero je vprizorilo društvo Lilija na odru Slovenskega Doma na Holmes Ave. Občinstvo je videlo še nekaj novih zagrinjal, katera so ravno končana. Na odru se je videlo lepe sobe. Da, res, mnogo se da napraviti, ako je le nekaj složnosti. Ravno v tem letu smo prišli tako v složnost, da ima človek kar veselje do delovanja v korist dramskega društva Lilije.

Toda kakor vam je že znano, ni samo društvo Lilija, ki deluje za to. Imamo še druge odseke Doma, kakor: Slov. narodno čitalnico, Ženski klub in sploh vse, kar spada k Sl. Domu. Da ne pozabim direktorjev, ki so nam tako lepo prišli na pomoč, in prav tako delničarji. Poleg tega pa so nam tudi druga društva stopila na pomoč, da si izboljšamo oder in drugo opremo, ki spada zraven. Mnogo nam je pomagalo dramatično društvo Adrija, ki je napravilo celo veliko igro v korist odra. Videti je, da se bo v tem letu vse bolj zanimalo za dramatična društva, kakor pa leta nazaj. Da ne pozabim društva "Ilirije," ki nam je pokazalo svojo naklonjenost s tem, da je kupilo velike orgle, ki služijo mesto orkestra. Tam si prihranimo pri vsaki igri do 30 dolarjev. — Vidite, kako velika pomoč bo to za našo blagajno!

Kaj pa društvo "Soča?" Pevsko društvo Soča nam je kar na kratko povedalo, da nam kupi lepo zagrinjalo. Občinstvo je videlo veliko novega na odru, čemur se je kar čudilo. Torej vidite, da je bilo potrebno, da se nekoliko olepša in prebarva. Vse to je zdaj napravljeno. Imamo še nekaj napraviti, toda bomo počakali do druge sezone. Društvo Lilija se vsem lepo zahvaljuje in vsem društvom, katera so toliko žrtvovala za to, da se oder nekoliko izboljša. Upamo, da bomo ob priliki povrnili, kar nam bo mogoče. Dalje se moramo zahvaliti vsem, ki so nam priskočili na pomoč pri otvoritvi naše sezone. Res, ta sezona se je otvorila z lepim petjem, pri katerem je nastopil kvartet moškega zbora. Tisti pevci so nam tako priljubljeni, da ne moremo

(Dalje na 3. strani).

Če verjamete, al' pa ne...

Ravno sem zažvižgal tisto: Ena ptička priletela. . . . ko sem odprl kuverto in začel brati dopis, ki me je tako segrel, da sem nehal žvižgati sredi pesmi in sem začel misliti, "kam to pride, kam to gre, kam to gre," če me bodo naše ljube čitateljice tako zmivale. Ena je nekaj napisala (tista Marjana), sedaj pa pokloni od vseh strani skupaj frče, kot bi bile vse cenjene čitateljice čakale samo na to, da jim da nekdo korajžo. Ampak le dajte, bomo tudi mi prišli na vrsto in France iz Našega Doma je že obljubil, da pove, kako ve ženske štruklje kuhate. O, se bomo še dajali, še! To pismo boste brali, ko bom jaz lovil zajce po ohijskih njivah in bom tako vsaj nekoliko pozabil na to zmivanje. Pismo se glasi:

"Ženske, ali ne vidite, da je dobil Jaka enega partnerja, ki nas pozdravlja čez hribe in doline in kravje stopinje in pravi, da bodo morali moški sneg odmetavati, predno bodo šli na šiht in pa da je to sicer babje delo. Toda tisti Jakatov helpar je pozabil, da je gospod Hoover rekel, da so za to zimo moški oproščeni vsakega dela in da jim ni treba hoditi na šiht. Kdor pa hoče iti, naj pa gre kurit peči, da ne bodo tovarne zmrznile čez zimo. Moj mož pravi, da mu ne bo treba odmetavati snega, ker ne bo hodil na šiht. Dopoldne bo spal, popoldne bo pa šel v klet pogledat, kako se kaj ta novi komandira.

Torej če bodo samo tisti sneg odmetavali, ki hodijo na šiht, bo malo snega odkidanega. Naša teta je rekla, da je Jaka enkrat obljubil, da bo odnehal ščipati ženske in da jih ne bo venomer pikal, pa se ne drži svoje besede. Bog ve, če je tisti Jaka oženjen, ali ne, ker tako ženske sovraži? Naša Johana pravi: "Ej, bejšte, bejšte, kedo ga bo pa maral drugi, kot kak policman. Saj smo ga videli lansko leto namalanega v njegovi koloni; še lampe so se podirale pod njim."

Malo se nam zdi, zakaj je tako razkačen, odkar je iz Kanade prišel: najbrže so ga Kanadčanke razkačile, sedaj se pa po Clevelandu nad nedolžnimi ženskami znaša, poštajna poštajnasta!

Ampak vseglih je on fejst človek, ker nam je take piskre naročil, ki imajo piščalke, da kličejo, kadar župca kipi. Ampak še bolj bi ga obrajtale, če bi nam skomandiral take kastrole, ki vsak dan drugačno pečenko spečejo, ne da bi bilo treba dati notri kaj mesa.

Enkrat je rekel, da je baba vse piskre zmetala v moža, ko se je silil kuhat. To pa noče povedati, da je sodnik rekel, da mož lahko posodo pomiva in da so otroci rekli, da mama bolj dobro skuha, kot pa ata.

Le pomislite, kakšne nesreče bi se po svetu godile, če bi nam moški kuhali! V starem kraju je šla naša soseda k sestri, ki je bila bolna in je ostala tam nekaj dni. Mož si je moral ta čas sam kuhati. Pa je v soboto skuhal velik pisker fižola, da ne bo treba v nedeljo nič kuhati. Pol ga je snedel v soboto, pol v nedeljo pred mašo. Ko je stal v veliki gruči mož in fantov pod lipo, je fižol napravil ta svoje, pa ga je bilo malo sram, pa pravi: "Oh, saj smo sami!" Naša Johana se je tako smejala, ko je to slišala in je rekla, da njih mačka nikoli ne je fižola, predno miši lovi.

Ampak tisti pa nima prav, ki je rekel, zakaj niso Jakata medvedje požrli v Kanadi. Nak, tega pa me ne pustimo. Kdo bi nam pa potem zimske večere krajšal, ki so se ravno sedaj začeli! In pri zadnjih volitvah je bilo potrjeno, da Jaka mora živet in pisat v našem priljubljenem listu Ameriški Domovini.

Pozdrav vsem, čez strn in čez figov grm! Rozi.

DOPISI

(Nadaljevanje iz 2. strani)

drugače, kakor da jih poslušamo. Kakor se je videlo med dejanji, so morali kar po večkrat nastopiti. Naše občinstvo je še vedno vneto za naše slovenske pesmi, in kaj ne bi bili veseli? Kadar nastopijo taki, bi jih poslušal kar dva dni, brez hrane in brez spanja. Društvo Lilija se jim lepo zahvaljuje. Prav tako se zahvalimo mladi članici, ki je pokazala, da se ne sramuje zapeti lepih slovenskih pesmi, katere je ljubko zapela. Seveda ni bilo dovolj samo enkrat, ker je občinstvo zahtevalo, da mora ponavljati. Torej prav lepa hvala, Pavlica Sežunova!

Naš igrovodja nam je pokazal lep napredek s tem, ker se je z nami mučil, predno nas je kaj naučil. Toda vse pride do cilja, samo da je složnost. Ravno pri tej igri je bilo vse v redu in točno tako, da morajo igralci imeti veselje. Točni so bili vsi, tako da nisem že nekaj let takega videl. Prav lepa hvala našemu igrovodji in pričakovati je še nadalje takega delovanja. Igralci so izvrstno rešili svoje vloge, tako da je bilo občinstvo prav zadovoljno z igro "Begunka."

Ne smem pozabiti omeniti našega Lovrenca Leskovic-a, ki nam je prav lepo otvoril sezono. Prav lepo je povedal občinstvu, da kaj še zahtevamo. Res, njegove besede so bile pomenljive in je upati, da si jih je občinstvo vtisnilo v spomin. Prav tako se je treba zahvaliti Mr. Rakarju, ki nam je prišel na pomoč s tem, da nam je nekaj lepih zaigral na orgle. Občinstvo pa se je izkazalo na ta način, da je napolnilo dvorano do zadnjega kotička. Upamo, da nam bodo šli še tako na roko, ker to da igralcem veliko veselja. Igralci ne marajo igrati in govoriti praznim stenam. Toda sedaj so igrali našemu vrlemu občinstvu. Za drugo igro bomo pokazali še več raznovrstnega programa ter tudi pravočasno poročali. Vsem skupaj se prav lepo zahvalimo in želimo, da nas še obiščete ob enaki priliki.

Za odbor društva Lilija, vas pozdravlja

Tajnik.

Cleveland (Collinwood), O.— Dne 8. novembra, v soboto, smo napravili prav lep poslovilni večer, katerega se je udeležilo čez sto fantov in deklet, pa tudi žene so bile zraven. Pa ne smete misliti, da je bila to kakšna odhodnica v staro domovino, ne, to je bil poslovilni večer od dekliškega stanu Frances Salmič in od fantovskega stanu Johna Prostor Jr. Ne smem pozabiti pripomniti, da smo imeli prav dober prigrizek, razna domača jedila in dve veliki torti, ter prave laške špageti, katere nam je pripravila spretna kuharska roka. Pijače ni manjkalo in tudi Resnikova harmonika se je dobro slišala. Tla so bila prav dobro namazana, tako da jih nismo mogli zapustiti do štirih zjutraj. Reči moram, da je bil to pravi surprise za mladi par in mislim, da nista bila še nikdar tako prestrašena kot ta večer. Pa je dobro, da se na vse pripravita. Dobila sta nebroj krasnih in dragocenih daril, s čimur so darovalci pokazali, da čislajo mladi par. Želimo jima največje sreče v življenju.

Eden navzočih.

STARA LEPOTICA

Blizu mesta Beberod na Švedskem živi stara lepotica Karna Alm, ki ima že dokaj let, namreč 103. Pa je te dni mama Karna brala, da se vse, ki hočejo veljati za lepe, na kratko ostrižejo. Ženica, ki je še precej pri moči, se je spomnila na svoja mlada leta, ko se je rada po modi nosila. Nekaj tiste ničemurnosti ji je še ostalo v krvi, zato je šla k brivcu in si dala še ona na kratko ostriči tistih par sivih las.

DVA TEDNA V KANADSKIH GOZDOVIH

Piše JAKA DEBEVEC

"Le suvajte, gospod," sem si mislil, "zagodel sem vam pa vseeno." In gramofon je zahrešča, da se je doktor kar premikal na stolu. Bil sem gotov, da bi bil vstal od mize in šel ven, če bi ne bila večerja tako dobra. Ker so bili veliki krožniki, so bile zraven tudi temu primerne žlice, ki niso bile nič manjše, kot pri nas doma zajemalke. Dasi imam precej široka usta, pa sem moral precej na široko ziniti, da sem jo spravil pod streho.

Ker sem m i s l i l, da bo več "riht," sem se lepo zahvalil doktorju, ki mi je hotel zopet naliti juhe. Toda kmalu sem videl, da se je tudi Mrs. Kluk vsedla k mizi in da ne misli iti več v kuhinjo še po kaj drugega. Pa sem hitro ponudil krožnik doktorju z besedami: "Oh, tako je fajn župca, da se ne morem premagati in bom še enkrat vzel." Res sem imel prav, ker je bila glavna in edina "rihta" samo juha, potem je pa takoj prišel na vrsto čaj in keksi. Po večerji smo še malo obsedeli in se pogovarjali o našem današnjem izletu. Ker bo jutri nedelja, je vprašal doktor, če bo šel kdo k maši v Otter. Povedali so mu, da bo šel starejši sin in Mrs. Kluk in da lahko še kdo prisede. Pa se je takoj doktor ponudil in Johny. Ko sem videl, da jih bo zadosti, sem prosil, da tudi mene in Franka vzamejo seboj. Toda ni bilo mogoče in tako sva bila s Frankom obsojena, da ostaneva sama doma.

Lepo smo se zahvalili za okusno večerjo, jaz še posebej, ker mi ni bilo treba sekati drv. Podali smo se domov, da vržemo par krat marjaš, ker bo jutri itak nedelja in bomo lahko počivali. F r a n k je imel seboj električno svetilko, torej ni bilo nobene nevarnosti, da bi kobalili čez kravo in tako smo srečno prilezli gori v hrib v naš hotel. Ker je mene ta večer sreča gledala skozi zeleno lino, sta moja draga tovariša kmalu napovedala, da "herc as odtala." Podali smo se k počitku in v petih minutah je že zagrmel običajni orkester, kateremu sem se bil pa že privadil in mu nisem posvečal posebne pozornosti.

Zjutraj okrog sedme ure me zbudi težko stopicanje po kuhinji, prestavljanje ponvic in skled in takoj sem vedel, da si doktor kuha zajterk, predno se odpelje k maši. Strašno se mi je zafržmagalo, da ima doktor tako malo obzirnosti do svojih spečih tovarišev in da dela tak špektakel, kot bi krmil konje v hlevu. Saj bi lahko hodil v copatah toliko časa, da bi si skuhal tisto kavo, in bi se lahko obul zunaj na hodniku.

"Doktor, oj doktor!" ga prijazno pokličem.

Ker je bil glas kolikor mogoče prijazen, se je tudi takoj odzval:

"Kaj bi pa rad, Jaka?"

"Nič drugega ne bi rad, kot da bi s tistimi svojimi kopiti razbijali kje drugje, ne pa tukaj, da mi kar po ušesih razbija. Kaj mislite, da mora vsa kraljevina Anglija in vsi dominioni vedeti, da se napravljate k maši? Take manire še nisem videl na svetu!"

"Če je še nisi, si jo pa sedaj našpeglaj in si pomagaj, če si moreš. Če bi se tako ne vjedal, bi ti prinesel na posteljo skodelico črne kave, pa enmajčkino bi prilil arcnij, tako pa ne dobiš nič."

"Doktor, saj nisem mislil nič slabega. Radi mene lahko ropotate z vsemi štirimi po kuhinji, in če se vam še bolj dopade, lahko zlezete na streho in tam plešete špicpolko. Meni je šlo bolj za Franka; saj veste, kako revček rad spi."

"Orajt, če je tako, ti pa prinesem malo priboljška." In res prinese doktor skodelico črne kave, prav take, kot se mora napraviti, da je dobra, namreč, da je črna kot hudič, vroča kot pekel in sladka kot ljubezen. V kavo je prilil nekaj malisengajsta, da mi je pričel kar palec na nogi gibati. Mamljiv vonj kave je dregnil tudi Franka v nos, da je kar stegnil svojo odvetniško roko, kot bi bil dobil največjo pravdo na sodniji. Rekel ni nič, ker je že sama gesta roke dovolj govorila. Zdravnik mora vedeti vse slabosti in kreposti človeškega telesa in je Frankovo pantomino takoj razumel.

"Kaj pa pravzaprav vidva mislita? Da sem jaz vajina pestunja in bolniška strežnica, ali kali?"

"Zmenili smo se: vsi za enega, eden za vse. Če je Jack dobil kavo, jo hočem imeti tudi jaz," jezlja Frank.

"Z uma me bosta dela vidva! Če ne bi bil ravno na potu k maši, bi vama nekaj lepih povedal," reče doktor.

"Doktor, saj jih nama lahko jutri poveste," pripomnim jaz, ki sem že popil svoj porcjon kave.

"Vesel sem ,da vaju ne bom videl danes ves dan. Bom že gledal na to, da ne pridem pred večerom nazaj; bom vsaj zopet enkrat v pošteni družbi," reče doktor, ko slednjič le prinese Franku kavo na posteljo.

"Tudi midva se bova malo oddahnila. . ." hočem reči jaz, pa sem se bal doktorja razjeziti, ko je na potu v cerkev.

"Doktor!" zakličem, ko ravno odpira vrata, da bo šel ven.

"Kaj hočeš pa sedaj? Ali naj ti ocvrem še par jajec in kos slanine?"

"Nak, hvala! Ampak pri Klukovih naročite, naj tista dva pujska zapro v svinjak za danes dopoldne, da ne bosta krulila okrog našega hotela in nama kratila spanca."

"Bom že naročil Jovu, da ju pripelje prav pred vrata in tam priveže, da vama bosta delala kratek čas," reče doktor in zapre vrata za seboj. Ta doktorjeva pripomba ni bila nič kaj na mestu in sem takoj vzdignil protest s tem, da sem vrgel za njim škorenj, ki je pa brez vsake posebne škode priletel v zaprta vrata. Ne vem, če je doktor na oni strani slišal ta glas vpijočega s postelje, ali ne, nazaj ni prišel.

S Frankom sva zopet zaspala, toda želodec je zahteval svoje in okrog desete ure se vsedeva na postelji in začneva študirati, kaj bi napravila, da bi bilo bolj koristno za tekoče razmere in položaj. Kadar se Frank dovolj naspi, je precej zgovoren, in tako je začel tudi sedaj na vso sapo pripovedovati, da bi bilo najbolj pametno, če bi si skuhala zajterk. Ideja ni bila posebno slaba in sem jo jaz vzel na znanje, da pred zajtrkom spijeva vsak enega ta kratkega, da se želodec bolj pripravi za jemanje drugih stvari. Stvar je bila obojestransko p o d p r t a in Frank se je stegnil na polico in v roki mu je ostala lepa steklenica ***, katere vsebino je takoj vzel na znanje. Dasi se je težko ločil od nje, pa se je bal mojega bistrega o č e s a, ki je skrbno pazilo na vsako njegovo kretnjo in je steklenico tudi meni izročil. Grozno se je spotila v moji roki, potem pa sem jo postavil nazaj. Oblekla sva se in šla v kuhinjo, da napraviva jedilni list. S Frankom sva se še vedno dobro razumela in je med nama malokdaj prišlo do posebnega pričkanja, ker se je on vedno podal, in tako sva se tudi sedaj kmalu sporazumela, da si ocvreva vsak par jajec, nekaj kosov lepe slanine, segrejeva kanto fižola in vrhu tega nej bi Frank n a p r a v i l še "pancakes," katerim ne vem slovenskega izraza, ker jih jedo samo Amerikanci in tukaj bivajoči Slovenci.

(Pride še)

T. C. Bridges—Ant. Anžič

NA POMOČ!

Novele

Grazia Deledda

"Zakaj bi pa na Indijance čakali?" vpraša Sam. "Počakajmo tukaj, dokler se ne vrnejo v svoj tabor, potem pa znesimo svoje stvari v čoln in odrinimo! Tako bomo že cele milje daleč, preden se bodo spustili za nami."

"A v taki temi niti nakladati ne moremo!" ugovarja Greg nejevoljno.

"Ne bo nam treba v temi," odvrne Sam. "Okoli dveh vzide mesec."

"Sam ima prav," reče hitro profesor. "Pozabil sem na to. Mislim, da je njegov načrt dober in če ga odobri tudi Zambo, ga bomo izvršili."

Zambo je načrt odobril in kar je bilo še več vredno: ponudil se jim je, da bo stražil, ko so ostali nekoliko zadremali.

51. Odločilni dnevi

Bleda luč mesečevega zadnjega krajca je boljša kot nič, vendar pa je presneto težko ob njej pospravljati prtljago in jo cijaziti pol milje daleč po strmem pobočju in to skozi gosto travo, kjer kač kar mrkoli. Naloga naših potnikov pa je bila še težja; morali so namreč še pred odhodom skriti Samov voz v čim najbolj varen kraj, kajti če se bodo po tej poti vračali, ga bodo utegnili še potrebovati.

Vse to jim je dalo opravka skoraj za dve uri, pa so vendar oboje kaj dobro izvršili. Nato pa so vzeli v roke dve zasilni vesli ,ki jih je napravil Sam iz desak, odtrganih od dna svojega voza, in odrinili so po reki navzdol. Bilo je še več ko eno uro do zore in bleda mesečna luč ne bi zadotsovala, da bi jim kazala sipine in brzice. Ker pa so se zavedali, da imajo pod nogami dober čoln, pred seboj pa nekaj stotin milj plovne vode, so bili prav pogumni in pri odhodu dobro razpoloženi.

Prevozili so že kake tri milje, ko sam dregne Jima in mu pokaže na desni breg, kjer je malo proč nekaj močno žarelo.

"Gadsdenov taborni ogenj," zamomlja.

Jim pa se zahihita.

"Lepo veselje mu bomo napravili! Niti v sanjah mu ne bo prišlo na misel, da se peljemo mimo njega."

"Dejal bi, da tega ne bo nikoli izvedel," reče Sam Radoveden sem le, kako dolgo bo tesal svoj čoln."

"Zambo pravi, da ga more napraviti v enem dnevu," reče nato Jim. "Ne bo sicer pravi čoln, ampak le nekakšen splav, pa tudi v enem samem dnevu ga bomo daleč prehiteli," pomenljivo dostavi.

Ko je solnce v rdečem in zlatem žaru vzhajalo, so prevozili že cele milje po reki navzdol. Prav ko so prvi žarki zadeli mirne valove, pa opazi profesor jelena, ki je prišel pit, in ga z urnim in spretnim strelom podre.

Zambo zodovoljno zagode, ko so pristali na peščenem bregu. "Mi tukaj jesti," oznani vsem, vzame velik nož ter začne devati žival iz kože in jo razkosavati. Vsi so bili lačni in ni zlepa tako dobre reči, kakor je kos sveže, na ražnju pečene divjačine.

Ko so bili z obedom gotovi, so se še dobro umili, nato pa spet odrinili; po dva'sta veslala, ostali trije počivali. Na vsaki dve uri so se menjavali in tako so neprestano hiteli dalje vse dopoldne. Proti poldnevu pa se je reka zožila med visoka bregova, tok je postal močnejši in zaslišali so precej zamolklo bobnenje.

"Mislim, velik slap," pravi Zambo na kratko. "Mi ustaviti in pogledati."

Ni pa bil slap, ampak le brzica, kjer je deroča voda bobnela in grmela in se belo penila med črnimi skalami. Sam bi jo bil silno rad poskusil prevoziti, pa Zambo je rekel, da bi bilo preveč nevarno in morali so prtljago prenašati. Vse so morali spraviti na suho; nato pa so si morali skozi gosto grmovje izsekati pot in znesti prtljago do spodnjega konca brzice. Nato je bilo treba še čoln na vrvi spustiti preko pragov. Pa kljub njihovi največji pazljivosti, je čoln prav grdo treščil ob skalo in ko je prišel na dno brzice, so zapazili, da hudo pušča.

Sam je bil ves prepaden, ko je čoln preiskal in sporočil: — "Dobil je veliko luknjo."

"No, saj ga lahko popravimo," reče Greg.

"Da, toda to nam bo dalo nemalo truda," pravi Sam. "Posekati bo treba drevo, izžagati en kos debla in ž njim luknjo zamašiti. V srečo si bomo morali šteti, ako bomo tekom štiri in dvajsetih ur mogli spet naprej."

"To se pravi, da bomo izgubili vse, kar smo prehiteli," pravi Jim žalostno.

"No, pa nas vsaj brzica še loči od Gadsdena," reče profesor bodrilno. "Veseli bodimo, da ni hujšega!"

Sam je prav računil. Vzelo jim je ostanek tega dneva in še večino naslednjega, preden so poškodbo popravili in le dve uri je še bilo do mraka, ko so mogli znova čoln naložiti. Ko so se s tem ukvarjali, je pa stopil Zambo skozi gozd nazaj proti začetku brzice na izvid. Čudno je bilo pogledati njegov rjavi obraz, ko se je vrnil in jim povedal: "Mož z veliko nogo, on tam gori. Mislim, on s čoln prevoziti brzico. Njegova balsa jako trdna."

"Kaj je to: balsa?" vpraša Greg.

"Nekakšen splav," mu pove profesor in se obrne k Zambu ter ga vpraša: "Koliko mož ima s seboj?"

Zambo dvigne pet prstov in še palec.

"Šest," reče Jim. "Dejal bi, da bo najbolje, če takoj odrinemo, ne?"

"Čim prej tem bolje," odgovori profesor in zgrabi za veslo.

Naredili so bili še dve vesli in tako je pri štirih čoln drsel jako hitro. Ko se je znočilo, so bili od brzice oddaljeni sedem do osem milj, poiskali so pripraven prostor za taborenje, se ustavili in skuhali večerjo ter pospali. Imeli so tudi vso noč stražo, pa o Gadsdenu ni bilo ne duha ne sluha.

Ob zori so bili spet na nogah in Zambo je kuhal zajtrk, Greg pa vzame daljnogled ter spleza na veliko cejbo, iz čigar vrha je lahko dobro pregledal okolico.

"Ali si ga videl?" vpraša hlastno Jim, ko je Greg zdrknil z najnižje veje.

"Videl sem dim," odgovori Greg. "Kolikor sem mogel presoditi, bi rekel, da je bil ogenj ob dnu brzice."

"Torej je Gadsden brzice srečno prevozil," pravi Jim z razočaranim glasom.

"Videti je že tako," mu pritrdi Greg.

"Kakšna smola, da smo morali izgubiti vse, kar smo prehiteli!" reče Jim. "Zdaj falot tudi najbrže že ve, da smo pred njim. Kako rad bi videl, ako bi ga mogli na kak način zadržati!"

"To bomo gotovo tudi storili," pravi Greg. "Vsekakor pa lahko hitreje potujemo kot on. Le kar naprej!"

Šli so torej dalje in vožnja po reki navzdol se jim je kar dobro spešila. Toda niso še prevozili več kot eno miljo, pa se je reka popolnoma spremenila. Prej je bila urna in čista, zdaj pa je naenkrat začela teči leno in postala kalna, drevesa na bregovih so bila višja in debelejša, a nad oljnato vodno površino je visela smrdljiva megla.

"To veliko barje," jim Zambo nakratko pojasni.

52. Zambo se boji.

Jim se ozre naokoli. Zagledal je ogromne drevesne korenine, ki so bile prepletene liki kače in se stegale daleč noter v mirne vode, semtertja pa se je na površju pojavila glava plavajočega krokodila.

(Dalje prihodnjič.)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE!

MALI OGLASI

Fantje
se sprejmejo na stanovanje in hrano. 15508 Daniel Ave. (272)

Dvojno stanovanje
se da v najem, vsako po tri sobe, vse ugodnosti. Jako pripravno za malo družino. Vpraša se na 6124 Glass Ave., v pekariji. (272)

Naznanilo
Odbor d r u š t v a sv. Marije Magdalene, št. 162 K. S. K. Jednote, je prošen, da se udeleži sestanka, ki se vrši v pondeljek 17. novembra ob polosmih zvečer pri sestri predsednici Heleni Mally, 1105 E. 63rd St. — Tajnica.

Mošt
iz konkord grozdja se še vedno dobi po zmerni ceni pri
Tom Krašovec
17721 Waterloo Rd.

Ženska
bi rada varovala otroke na svojem domu. Za naslov vprašajte v uradu tega lista.

Stanovanje
obstoječe iz petih sob, kopališča, kleti za pranje, fireplace, v zidani hiši, se da v najem. Vpraša se na 1010 E. 70th St. (272)

ZA BOŽIČNE PRAZNIKE!

Skupno potovanje

Kdor je namenjen preživeti Božič in Novo leto v stari domovini, je vabljen, da se pridruži skupnemu potovanju na parniku AQUITANIA dne 3. decembra ali pa na dobro znanem francoskem parniku ILE DE FRANCE, dne 12. decembra. Za dobro postrežbo in vso udobnost je preskrbljeno.

Pošiljanje denarja!

Rojaki, ki ne bodo šli v stari kraj, se bodo pa spomnili svojih dragih v domovini za Božič z denarnim darom, kakor je to že stara ameriška navada. Ker je naša tvrdka v pošiljanju denarja v stari kraj znana kot zanesljiva in točna ji pač lahko zaupate svoje božične denarne pošiljatve. Vsaka, tudi najmanjša pošiljatev, bo točno in v najkrajšem možnem času izplačana vašim v starem kraju na domači pošti. Naše cene so tudi vedno med najnižjimi. PREPRIČAJTE SE!

Pomnite tudi,

da mi izdelujemo vsakovrstne notarske listine kakor: afidavite, kupne pogodbe, pooblastile, testamente, itd.

Za vsa pojasnila glede zniža-nih ROUND TRIP kart za potovanje v stari kraj, za pošiljanje denarja ali za napravo notarskih listin se vedno obrnite na:

JOHN L. MIHELICH CO.
v S. N. Domu,
6419 ST. CLAIR AVE.
(nov 15-19-21-26-dec 3)

Stanovanje
se da v najem, pet sob, vse moderno. Samo $35.00 na mesec. 17201 Grovewood Ave. Telefon: KEnmore 3153-J. (270)

Mlad fant
slovenskih staršev, prost šole, bi rad dobil delo pri kakem groceristu ali mesarju. Zna voziti tudi truk. Vprašajte na 14018 Westrop Ave. (270)

Dvoje stanovanj
po štiri sobe vsako, se da v najem. Podstrešje, klet in pralnica. Oba stanovanja sta zgoraj. Dobi se tudi soba za par deklet. 1000 E. 64th St. (271)

Hiša v najem
5 sob, vse udobnosti, na Miller Ave. v Euclidu. Samo $27.00 na mesec. Pokličite L. Petrich, 19251 Monterey Ave., Tel. KEnmore 0922-W. (269)

Candy store
naprodaj. Proda se radi odhoda v stari kraj. Naslov izveste v uradu tega časopisa. (271)

Pohištv ouaprodaj
še jako dobro ohranjeno. Se proda po nizki ceni. Zaeno se odda tudi stanovanje, obstoječe iz treh sob, v najem. — 6904 Peck Ave., južno od St. Clairja. (Nov. 13. 15. 17.)

Priporočilo
Lovska sezona je in priporočam se našim slovenskim lovcem ki bodo prinašali bogat lovski plen te dni domov. Vaš plen lahko prinesete ali pripeljete k nam, da ga vam nagačimo ali našopamo, da vam bo lep spomin. Mi našopamo vse, kar leze in gre, od muhe do slona, tako pravi Mr. Rud. Knaus, 19801 Keewanee Ave., katerega rojakom priporočamo. (Nov. 13. 15. 17. 19. 21. 24.)

DOBER PREMOG!
Točna postrežba!
The Hill Coal Co.
1261 MARQUETTE RD.
HEnderson 5798

Leopold Kushlan
SLOVENSKI ODVETNIK
Čez dan:
513 ULMER BLDG.
Zvečer od 6—8
6411 ST. CLAIR AVE.
soba št. 7. Tel. Rand. 5195
Tel. Cherry 3982

Moderno urejena Unijska pekarna
Se priporočam slovenskim in hrvatskim gospodinjam za nakup pristno domačega peciva, kot kruh, piškote, ženitovanjske kolače za vse prilike.
JOHN BRADAČ
6413 St. Clair Ave.
V Slovenskem Narodnem Domu

GRDINA'S SHOPPE
Popolna zaloga oblek in vse opreme za neveste in družice
Beauty Parlor
Vedno najmodernejši ženski klobuki.
Trgovina zaprta vsako sredo pop. skozi celo leto.
6111 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 7112 (M. Thu. S.)

DR. J. V. ZUPNIK
ZOBOZDRAVNIK
6131 ST. CLAIR AVE.
V Knausovem poslopju
Nad North American banko
Vhod samo iz 62. ceste
Govorimo slovensko. 19 let na St. Clair Ave.
(W. S.)

Bukovnik STUDIO
V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
6405 St. Clair Ave.
Tel. RAndolph 5013

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljščine prevel
DR. RUDOLF MOLE

"Kako se imenujejo?"

"Tega ne smem povedati."

"Zdi se mi, kmet, da jo dobiš v glavo."

"Moj gospod," je odgovoril smolar, "če bi povedal krivo ime, bi se morali tudi zadovoljiti."

"Res je! Ali je mnogo teh gospodov?"

"Stari gospod z dvema mladima in dvoje slug."

"Ali so šlahčiči?"

"Gotovo šlahta."

"In tu stanujejo?"

"Včasih tu, a včasih Bog ve kje!"

"Odkod so pa ti konji?"

"Gospodje jih priženejo, odkod, Bog ve!"

"Povej po pravici, ali ne ropajo tvoji gospodje po cestah?"

"Kako naj vem jaz, moj gospod? Zdi se, da jemljejo konje, a komu, tega ne vem."

"Kaj pa delajo s konji?"

"Včasih vzamejo s seboj po deset, dvanajst konj, kakor pač je, in jih odvedejo, a kam, tega tudi ne vem."

V takem razgovoru sta prišla do kolnice, iz katere sta slišala rezgetanje konj, in sta vstopila.

"Sveti!" je rekel Soroka.

Kmet je dvignil svetilnico in začel osvetljevati konje, ki so stali v vrsti ob steni. Soroka je ogledoval vsakega posebej z zvedeniškim očesom, majal z glavo, mlaskal z jezikom in mrmral:

"Pokojni gospod Zend bi se veselil . . . So poljski, moskovski . . . a ta valah je iz Nemčije . . . in ona kobila tudi . . . Izvrstni konji. S čim pa jih krmite?"

"Da se ne zlažem, moj gospod, sem še spomladi posejal dve njivi z ovsom."

"Torej tvoji gospodje vodijo že od pomladi konje?"

"Ne, a so mi poslali delavca z naročilom."

"Torej ti si njihov?"

"Bil sem njihov, preden so šli na vojno."

"Na kakšno vojno?"

"Kaj jaz vem, moj gospod! Šli so daleč, še lansko leto, a so se vrnili poleti."

"Čigav si pa sedaj?"

"To so kraljevski gozdovi."

"Kdo te je postavil semkaj v smolarno?"

"Kraljevski logar, sorodnik mojih gospodov, ki je tudi z njimi vodil konje, a kakor je enkrat odšel z njimi, se tudi ni več vrnil."

"Ali so bili tu že gostje pri tvoji gospodi?"

"Tu sem ne najde nihče. Ker so naokoli močvirja in le en dohod, zato se čudim, moj gospod, da ste našli vi; zakaj kdor ne najde, tega požre močvirje."

Soroka je hotel takoj odgovoriti, da pozna dobro i te gozdove i ta dohod, toda po kratkem premisleku je sklenil rajši molčati; zato je vprašal:

"Ali so veliki ti gozdovi?"

Kmet ni razumel vprašanja.

"Ali se raztezajo daleč?"

"Oj! Kdo jih je prehodil: eden se neha, drugi se začenja, a Bog ve, kje jih ni. Jaz nisem bil tam."

"Dobro!" je rekel Soroka.

Po teh besedah je velel kmetu, da se vrne, a tudi sam je stopil v kočo.

Po poti je razmišljeval, kaj naj stori, in je omahoval. Z ene strani ga je prijela želja, da bi izkoristil nenavzočnost stanovalcev ter pograbil konje kot svoje in se oddaljil z ropom. Plen je bil dragocen in konji so se zelo prikupili staremu vojaku, toda črez nekaj časa je premagal skušnjavo. Vzeti je lahko, toda kaj potem? Okoli je močvirje, samo en izhod — kako ga najde? Slučaj mu je enkrat pomagal, toda drugikrat se mu ne posreči. Iti po sledu kopit ne velja nič, saj so gotovo stanovalci imeli toliko razuma, da so naredili nalašč krive in zapeljive sledove, ki bi lahko vedli naravnost v močvirja. Soroka je dobro poznal ravnanje ljudi, ki kradejo konje ali jih jemljejo v plen.

Torej je pomišljal in razmišljal ter se naenkrat udaril s pestjo po glavi.

"Bedak!" je zamrmral, "saj lahko prisilim tega kmeta, da mi pokaže pot na cesto."

Naenkrat se je stresel, izgovoriv zadnjo besedo.

"Na cesto? Tam pa so knez in zasledovalci. . ."

"Petnajst konj je treba izgubiti!" si je rekel v duhu stari lisjak s takim obžalovanjem, kakor bi bil te konje gojil od malega. — "Ne more biti drugače, konec je naše sreče. Treba bo sedeti v koči, dokler gospod Kmitic ne ozdravi, sedeti z voljo stanovalcev, ali pa proti njihovi volji, a kaj bo potem, to je že polkovnikova stvar."

V takih mislih se je vrnil v kočo. Stražeča vojaka sta stala pri durih, in dasi sta videla v temi migotajočo svetiljko, in sicer ono, s katero sta bila odšla Soroka in smolar, sta vendar velela, da se oglasita, preden sta ju spustila v kočo. Soroka je zapovedal, da se stražeča vojaka menjata o polnoči, sam pa se je vrgel na ležišče poleg Kmitica.

V koči je postalo tiho, le ščurki so začeli navadno godbo, v sosedni shrambi pa so škrabale miši v nakopičenih ropotijah, od časa do časa pa se je bolnik budil in očividno bledel v vročici, zakaj do ušes Soroke so prihajale pretrgane besede:

"Milostivi kralj, odpusti . . . Oni tam so izdajalci . . . Vse njihove tajne povem . . . Ljudovlada je rdeče sukno . . . Dobro, imam te, svetli knez . . . Drži! . . . Milostivi kralj! . . . Tod, zakaj tam je izdajstvo!"

Soroka se je dvignil na ležišču in poslušal, toda bolnik je zakričal parkrat ter zaspal, potem pa se je zopet zbudil in kričal:

"Olenka, Olenka, ne jezi se! . . ."

Šele okoli polnoči se je umiril in trdno zaspal. Soroka je tudi začel dremati, toda kmalu ga je zbudilo tiho trkanje na vrata.

Stražeči vojak je koj otvoril oči, skočil pokonci ter stopil iz koče.

"Kaj je?" je vprašal.

"Gospod stražmojster, smolar je zbežal."

"Za sto vragov! Kmalu nam pripelje razbojnike. Kdo ga je stražil?

"Bilous."

"Šel sem z njim napajat naše konje," je rekel Bilous, izgovarjajoč se. "Velel sem mu povleči vedro, sam pa sem držal konje."

"No? Ali je skočil v vodnjak?"

"Ne, gospod stražmojster, le med hlode, ki jih leži polno nasekanih poleg vodnjaka, in med gosto grmičevje. Konje sem pustil; zakaj tudi če bi zbežali, so drugi tu in sem skočil za njim, a sem že v prvi jami obtičal. Noč, tema, vrag naj najde mesto, tako se je tudi izmaknil . . . Da bi ga kuga! . . ."

"Privede nam sedaj semkaj hudičev, privede . . . Da bi ga strela! . . ."

Stražmojster je umolknil, a črez nekaj časa je rekel:

"Ne pojdemo spat, treba stražiti do rana; vsak hip utegne priti cela tolpa!"

In za zgled je sedel sam na prag z muškето v roki, vojaki pa so sedli okoli njega, se tiho pogovarjajoč med seboj, sedaj polglasno pojoč, sedaj prisluškovaje, če se ne bi zaslišal sredi nočnega gozdnega šuštenja ropot in rezgetanje bližajočih se konj.

Noč je bila lepa in mesečna, a nemirna. V gozdnih globinah je vrelo življenje. Bil je čas, ko se parijo jeleni, zato je po pušči odmevalo grozno jelenje mukanje. Ti glasovi, kratki, hropljivi, polni srda in steklosti, so odmevali naokoli, po vseh delih gozda, daleč in bliže, včasih pa celo blizu, kakor bi bilo oddaljeno sto korakov za kočo.

"Če pridejo oni, bodo tudi oni mukali, da nas premotijo," je rekel Bilous.

"E! to noč jih ne bo. Preden dospe kmet do njih, bo že dan!" je odgovoril drugi vojak.

"Podnevi, gospod stražmojster, bi se dalo kočo prebrskati in podkopati pod stenami, zakaj če stanujejo tu razbojniki, morajo biti tudi zaklad tu."

"Najboljši zakladi so tam v onem hlevu," je odgovoril Soroka ter pokazal z roko proti kolnici.

"Ali jih odpeljemo?"

"Bedaki! Tu ni izhoda, samo močvirje je okoli."

"In vendar smo prišli semkaj."

"Bog nas je privedel. Živa duša ne najde sem, a tudi ne gre odtod, če ne ve poti."

"Podnevi jo najdemo."

"Ne najdemo je, ker so nalašč napravljene napačne sledi. Ni bilo treba izpustiti kmeta."

"Znano je, da je do ceste dan hoda," je rekel Bilous, "in proti oni strani . . ."

Tu je pokazal s prstom proti vzhodni gozdni strani.

"Jezdili bomo, dokler ne prebredemo, pa je!"

"Ti torej misliš, da si že na konju, če boš na cesti? Boljša ti je tu krogla razbojnika, nego tam vrv."

"Kako to, oče?" je rekel Bilous.

"Zakaj tam nas gotovo iščejo."

"Kdo, oče?"

"Knez."

Tu je Soroka naenkrat umolknil, z njim pa sta umolknila tudi ona dva, kakor da bi jih bil prevzel strah.

"Oj!" je rekel naposled Bilous "Tu je slabo in tam je slabo."

"Nagnali so nas kakor siromake v zagato; tu roparji, a tam knez," je rekel drugi vojak.

"Naj jih tam strela ubije! Ljubše mi je imeti opraviti z razbojnikom, nego s čarovnikom," je odgovoril Bilons, "zakaj ta knez je gotovo z vragom v zvezi. Zavratinski se je vendar metal z medvedom, oni pa mu je izruval sabljo kakor otroku. Ni mogoče drugače, nego da ga je začaral, saj sem še to videl, da je, ko se je potem vrgel na Vidkovskega, zrasel kakor smreka. če bi ne bilo tega, bi ga jaz ne pustil živega."

"Itak si bil bedak, da nisi skočil nanj."

"Kaj sem imel storiti, gospod stražmojster? Mislil sem si tako: on sedi na najboljšem konju, torej če hoče, zbeži, če me pa napade, se ne ubranim, ker s čarovnikom se ni mogoče boriti! Izgine ti izpred oči, ali se obda z dimom. . ."

"Res je," je rekel Soroka, "ko sem streljal nanj, kakor da ga je obdala megla . . . in sem zgrešil . . . S konja lahko vsak zgreši, ker se konj vrti, toda na zemlji se mi že deset let ni ponesrečilo."

"Kaj bi govorili!" je rekel Bilous, "rajši preštejmo: Lubienec, Vitkovski, Zavratinski, naš polkovnik — in vse je premagal en mož, in sicer brez orožja, take ljudi, izmed katerih je marsikdaj eden bil kos štirim. Brez vražje pomoči bi on gotovo tega ne bil mogel storiti."

"Priporočimo svoje duše Bogu, zakaj če je on s hudičem v zvezi, mu hudič še semkaj pokaže pot."

"Pa tudi brez tega ima on dolge roke kot takšen gospod . . ."

"Tiho, no!" je rekel naenkrat Soroka, "nekak šelest slišim po listju."

Vojaki so umolknili in nastavili ušesa. V bližini so se res zaslišali nekaki težki koraki, pod katerimi je padlo listje zelo izrazito hreščalo.

"To so konjski koraki!" je zašepetal Soroka.

Toda koraki so se začeli oddaljevati od koče, a kmalu potem se je razleglo grozno in hropljivo mukanje jelena.

"To je jelen. Samec se oglaša samici ali pa straši drugega jelena."

"V vsem gozdu je veselo, kakor da bi se vrag ženil."

Umolknili so vnovič in začeli dremati, le stražmojster je včasih dvignil glavo in za hip prisluškoval, potem pa se mu je glava pobesila na prsi. Tako je minila ura za uro, dokler niso bližje smreke postale sive in vrhovi čimdalje bolj beli, kakor bi jih kdo namazal z raztopljenim srebrom. Jelenje mukanje je umolknilo in zavladala je v gozdih popolna tišina. Polagoma je prehajala noč v svitanje, bela in bleda svetloba je začela usrkavati vase rožnat in zlat blesk, naposled je nastal popoln dan in osvetil utrujene obraze vojakov, ki so trdno spali pred kočo.

Vtem so se odprla vrta, Kmitic se je pokazal na pragu in zaklical:

"Soroka! Sem!"

Vojaki so skočili pokonci.

"Za Boga, kaj je vaša milost že na nogah?" je rekel Soroka.

"Vi pa ste zaspali kakor voli; lahko bi vam kdo glave posekal in vrgel za plot, preden bi se kdo prebudil."

"Stražili smo do rana, gospod polkovnik, zaspali smo šele ob belem dnevu."

Kmitic se je ozrl okoli.

"Kje smo?"

"V gozdu, gospod polkovnik."

"To vidim tudi jaz. Čigava je ta koča?"

"Tega mi sami ne vemo."

"Pojdi za menoj!" je rekel gospod Andrej.

In stopil je v kočo. Soroka je šel za njim.

"Čuj," je rekel Kmitic ter sedel na ležišče, "ali ni streljal knez name?"

"Da."

"Kaj se je zgodilo z njim?"

"Zbežal je."

Nastal je molk.

"To je slabo!" je rekel Kmitic, "zelo slabo! Bolje bi bilo ga pobiti, nego izpustiti živega."

"Mi smo tudi to hoteli toda . . ."

"No?"

Soroka je povedal na kratko, kaj se je zgodilo. Kmitic je poslušal navidezno mirno, le oči so mu začele goreti, naposled pa je rekel:

"Sedaj je on na konju, toda še se srečava. Zakaj si krenil s ceste?

"Bal sem se preganjalcev."

"Popolnoma prav, ker so jih gotovo poslali. Premalo nas je sedaj za moči Boguslavove . . . hudičevo malo! . . . Vrhu tega je on šel v Prusijo, tam ga ne moremo preganjati, treba bo počakati . . ."

Soroka se je oddahnil. Gospod Kmitic se očividno ni tako posebno bal kneza Boguslava, ker je govoril o preganjanju. Ta pogum se je prejel koj starega vojaka, ki je bil navajen misliti z glavo svojega polkovnika in čutili z njegovim srcem.

Medtem pa se je gospod Andrej globoko zamislil, naglo pa se je zavedel in začel nekaj iskati okoli sebe.

"Kje pa so moji listi?" je vprašal.

"Kakšni listi?"

"Katere sem imel pri sebi . . . V pasu so bili zataknjeni; kje je pas?" je vprašal mrzlično gospod Andrej.

"Pas sem jaz odpel od vaše milosti, da bi vaša milost laže dihala; evo tam leži."

"Daj ga sem!"

(Dalje prihodnjič.)

VABILO VABILO
na
KONCERT
katerega priredi
S. P. P. S. DRUŠTVO "CVET"
v nedeljo, dne 16. novembra, 1930
Pričetek ob 3. uri popoldne
v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave.

Vstopnina za odrasle 75 centov; fantje in dekleta od 10. do 15. leta 25 centov; otroci v spremstvu staršev prosti

1. "Ne zveni mi" (J. Aljaž), poje mešan zbor društva "Cvet"
2. "Hišca pri cesti stoji" (Z. Prelovec), poje moški zbor "Cvet"
3. Poje moški kvartet društva "Jadran"
4. a) "Kaj ne bila bi vesela" (Hladnik), poje ženski zbor društva "Cvet," na klavirju spremlja Miss Carmelia Burgess
   b) "Sing, Smile, Sleep" (Charles Gound), poje ženski zbor društva "Cvet," na klavir spremlja Miss Carmelia Burgess
5. a) "Kadar mlado leto" (Janez Laharnar), poje mešan zbor "Zarje," odsek Soc. Kluba, št. 27.
   b) "Delavska himna" (Zajc), poje moški zbor "Zarje" odsek Soc. Kluba, št. 27
6. "Kaj pa dekle tukaj delaš," poje kvartet društva "Cvet"
7. "Studenček" (P. H. Sattner), poje mešan zbor društva "Cvet"
8. "Planinska roža" (Gustav Ipavec), poje mešan zbor društva "Cvet"
9. "Svoboda" (John Ivanush), pojeta skupno zbor društva "Cvet" in zbor "Zarje," odsek Soc. Kluba, št. 27

Pevovodja J. Ivanush, na klavir spremlja Miss Carmelia Burgess

ODMOR
Po odmoru se vprizori

"GOSTILNA PRI ZASPANI SOVI"
dramski prizor narodnih pesmi
na klavir spremlja Miss Carmelia Burgess, uglasbil in spisal Mr. John Ivanush
Med odmorom in po končanem programu bo sviral poznani IVANUSHEV ORKESTER

Cenjeno občinstvo od blizu in daleč je vljudno vabljeno, da poseti ta naš koncert v čim večjem številu. Prireditev bo nudila mnogo dobrega užitka in zabave. Na velik poset vas vljudno vabi
PEVSKI ZBOR "CVET"

Pokažite čut usmiljenja!

SKRB ZA OTROKE

Community sklad posluga varje otroke pred sirovostjo, zaničevanjem in zanemarjenjem. Agencije so skrbele lansko leto za 11,236 v njih domovih, pri rednikih, zavodih, sirotišnicah in bolnišnicah.

SKRB ZA DRUŽINE

Agencije Community sklada so postregle s živežem, obleko in streho 6,257 družinam in pomagale so 28,767 drugim v letu 1929. Slabi časi leta 1930 so dodali tisoče drugih.

Tudi — dom za onemogle — zdravje in postrežba — posamezna odpomoč bolnišnicam in zavodom — gradnja karakterja in državljanstva

Sedaj—kot še nikdar—je

ČAS DA SE DA

Cleveland Community skladu

Novembra 17. do 25.

(Ta oglas je dala Ameriška Domovina)

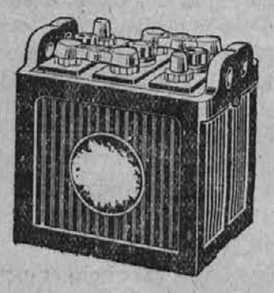

Avtomobilisti!

Zima se bliža in spraviti morate v red svojo baterijo. Pripeljite jo k nam, da jo pregledamo in popravimo, kar je potreba. Prodajamo tudi nove, fine baterije. Se priporočam.

JOSEPH ŽNIDARŠIČ
1153 Norwood Rd. HEnderson 0796

F. ZAKRAJŠEK

Kdor hoče najboljšo postrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to družbo v slučaju smrti svojega dragega. Vodim pogrebe nad 20 let v naselbini. Odprto noč in dan.

1105 Norwood Rd. Tel. ENdicott 4735
Podružnica 18321 Edgerton Rd. KEnmore 2892

A. J. ŽUŽEK
ODVETNIK
Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8038
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2857-J

SRAKAR'S BOWLING ALLEYS
ter trgovina z mehko pijačo, cigarami, slaščicami itd.
Za obilen obisk se toplo priporoča
JOHN SRAKAR
669 E. 159th Street